

HGGunnink, gehouden te Zwolle, 02.08.2020

ZONDAG 28

Votum + zegengroet

Psalm 113:1,2,3

Gebed

Psalm 114:1,2,3,4

Lezen 1 Korinthe 10:14-22

1 Korinthe 11:17-34

Psalm 115:1,2,3,4

Tekst **ZONDAG 28**

Bediening van het Woord

Psalm 115:5,6,7

ApGelBel

Psalm 115:8

Gebed

Psalm 116:1

Zegen

Gemeente van onze Heere, Jezus Christus,

Misschien is de herinnering al heel ver weg. Avondmaal, hoe lang is het ondertussen geleden?

Maar in normale tijden zou je gezegd hebben: één keer in de zoveel tijd gebruiken wij het avondmaal.

En als ik het dan vanmiddag wat tegenover elkaar mag zetten. De theorie van het avondmaal, en over dat avondmaal, dat is iets groots.

Wij zeggen immers: wij **VIEREN** avondmaal.

En we noemen het soms: een feest!

Maar daartegenover kan de praktijk staan, die nogal eens heel anders is.

Dat kan allerlei oorzaken hebben.

Het kan er mee te maken hebben, dat het bij het avondmaal gaat om onbegrijpelijke dingen.

Het kan er ook aan liggen dat wij zelf bepaalde beperkingen hebben, en weinig of niks kunnen met die beelden, of zeg maar, met die plaatjes, van het avondmaal.

Er kan nog een andere oorzaak zijn. Dat wij dat avondmaal zo bijzonder hebben gemaakt, en dat we als gevolg daarvan, te lijden hebben onder de spanning van het bijzondere.

Dan is het er weer aan toe, maar dan komt daar meteen die druk op te staan van, 'ja, en hoe nu dan?' 'En déze keer?'

Ik zal niet op ál die oorzaken ingaan. Maar ik wil aan de hand van de belijdenis van de kerk, -die wij ook zelf belijden in ZONDAG 28 van de Catechismus-, ik wil gaan, om zo te zeggen, van de theorie, naar de praktijk.

En ik bedien u het Woord van de HEERE onder het thema:

God geeft u brood te eten, en wijn te drinken, om uw vertrouwen op Hem sterker te maken, zie

- 1) de theorie
- 2) de uitleg
- 3) het Schriftbewijs

1) Zelfs **Vraag 75**, broeders en zusters, die kan al problemen opleveren. Kijk, dat wij **onderwézen worden** aan de hand van dat heilig, -en dan heilig dat betekent hier: het is door de Heere Jezus Zelf ingesteld dat avondmaal-. Dat wij **onderwézen worden**, dat kunnen wij meestal nog wel geloven. Brood dat gebroken wordt. Wijn die wordt uitgegoten. Dat heeft immers alles te maken met het lijden en sterven van onze Heere, Jezus Christus.

Wij kennen de evangeliën. Wij kennen de brieven van Paulus. Wij kennen dat Oude Testament wat er allemaal heenleidt.

En dat onderwijs, ja dat is ons vaak wel eigen.

Al blijft ook dat soms nog lastig. Want denk aan die formulering: het brood dat wij **bréken**.

Maar, Zijn botten mochten toch niet gebróken worden? Denk maar aan het Evangelie naar de beschrijving van Johannes in hoofdstuk 19. Van het gewone lam met het Pascha, daar mocht geen botje van gebroken worden.

Dat mag dus helemaal niet bij HET Paaslam. De Redder, Christus.

En toch, gebruiken wij dan zo'n woord als 'gebroken'.

Probeert u dat dan maar te zien, -en dat is dan een stukje onderwijs-, probeert u dat dan te zien in het kader van: Gods **toorn** over Hem.

'Gebroken', wij kennen ook wel die term.

Iemand die gebroken is. Dan weet je wel hoe ver het is. Die is letterlijk en figuurlijk, zeg maar, kapot, die kan er niet meer tegen, 't gaat helemaal niet goed.

De Heere Jezus, werkelijk gebroken.

Letterlijk door wat de mensen Hem aan doen.

En figuurlijk, door hoe Zijn Vader in de hemel Hem behandelt.

Die de Zondeloze, tot één brok zonde maakt. Honderd procent zondig en zonde, zo wordt Hij beschouwd. De zonden van de hele wereld, op Hem.

Álle toorn van God brandt over Hem los. En dan gaat Hij d'r onderdoor.

Gebroken.

‘Mijn God, Mijn God, waarom hebt U Mij verlaten?’

En dan uit kracht van Zijn Godheid, kan Hij dat onmogelijke aan. Als mens, als zwak mens, werd hij figuurlijk gebroken. En zo leed en stierf Hij, Die volmaakt gehoorzaam en heilig bleef.

En het avondmaal, dat wil u, -en dat heeft alles te maken met dat u dan vooraf, en misschien zelfs tijdens dat avondmaal, ook bidt om de Heilige Geest, om dat te krijgen-, dat avondmaal dat wil u laten denken aan dat allergeweldigste, van, ‘zo deed Hij ook voor mij!’

Elke keer, bij elk avondmaal, net zoals bij het dopen, is het dubbel.

Twee dingen.

Als het goed is, dan is daar echt verdriet. Een klein baby'tje, die moet nota bene al gedoopt, gewassen. Omdat hij zondig is. Kun je niks aan zien, het is toch een lief kind? Maar de Heere Die zegt het, ja. En dan is het verdrietig, dat moet nú al. Dat is echt nodig.

En dat is bij het avondmaal ook zo. Het lijden en sterven van de Heere, dat móet, om mij.

En tegelijkertijd, op hetzelfde moment, dat kan voor ons niet, dat wij het ene oog laten lachen en blij laten zijn, en het andere oog laten huilen, dat wil natuurlijk niet.

Maar eigenlijk is dat wel een beetje zo.

Want op datzelfde moment, dan zegt de gelovige of dan weet die gelovige: wat is het **ongelooflijk heerlijk!** En daar moet ik mijn leven lang dankbaar voor zijn!

Wat is de liefde van de Heere Jezus Christus, wat is die groot! Ook voor mij!

Wat is de liefde van God de Vader groot! ook voor een pasgeboren baby al!

Wat is de liefde van God de Heilige Geest groot! voor iedereen die gedoopt is, voor iedereen die avondmaal viert / vierde!

Als dat zover is weer, dan zie je hoe dat brood gebroken wordt.

We blijven het zeggen. Maardaet Nederlandse brood breken, zo goed wil dat eigenlijk niet, want het is van dat zachte witbrood. Maar in Israël wilde dat wel. Want daar had je zeg maar, hard brood.

Wij hebben ook wel van die hard-broodjes, moeten even in de oven of zo, dan kun je die afbakken. En kun je dat breken. Eigenlijk horen zelfs: ‘krak’.

Of denk maar aan een beschuit, dat is wel geen echt brood, maar dat breekt.

Het brood wordt gebroken.

De wijn wordt uitgegoten, uit die kan, zo in de beker.

En alles spreekt van Hém! De Redder.

En wie het eigendom mag zijn van Jezus Christus, ZONDAG 1. En wie zich daarvan bewust is, die concentreert zich dan bij dat avondmaal, op Hém.

Nou even terug naar dat begin.

Ik zei, dat zelfs **Vraag 75** ons al wat in de moeite kan brengen.

Want daar staat namelijk ook, niet alleen: 'hoe wordt u daarin **onderwezen?**' Maar ook, 'hoe wordt u in het heilig avondmaal **ervan verzekerd?**'

Dat je het vast en zeker weet!

Want, wees eens eerlijk, veroorzaakt dat eten van dat stukje brood, en dat drinken van dat ene slokje wijn, bij u en jou nou wérkelijk, écht, dat je daar zeker van wordt?

Of is het: misschien soms, misschien heel vaak.

Of is het zo: ik ga onzeker naar de kerk, ik pak onzeker dat brood en die beker, en ik eet en drink, maar even onzeker als ik gekomen was, ga ik ook weer weg.

Ik noem dit, broeders en zusters, omdat in de loop van al die contacten die ik heb gehad met gemeenteleden, maar vooral ook met catechisanten, belijdeniscatechisanten, dat dat toch zo vaak bij hen anders werkte, dan dat ze aanvankelijk hadden gehoopt en gedacht.

Kijk, onzekerheid bij het avondmaal, dat kán te maken hebben met karakter. En dan kunnen mensen daar levenslang mee zitten.

We zitten hier met een aantal mensen in de kerk met allemaal verschillende karakters. En wat heeft een karakter véél invloed op ons geloof, en ons geloven.

Waarom is de één toch regelmatig een blijmoedig christen? En komt de ander aan die blijmoedigheid nooit van z'n leven toe?

Dat is geen kwestie van goed of beter geloof. Maar dat heeft eindeloos veel te maken met karakter.

Onzekerheid, het kan ook op een andere manier aan de orde komen.

Als je in verband met dat avondmaal, heel erg bezig bent met jezelf. En eigenlijk nog meer met jezelf, dan met het werk en de gehoorzaamheid en het lijden en sterven van de Heere, Jezus Christus.

En dat dan altijd maar die vraag weer rondcirkelt in je hoofd: ben ik wel goed genoeg?

Nee, je bent nooit goed genoeg. Maar er is dat **bevel!** Van Christus Zelf Die zegt: je moet eten en drinken. Enkel en alleen op grond van wat Christus Zelf verdient heeft.

En **kijk** dan maar!

En da's niet alleen maar voor de mensen die al belijdenis gedaan hebben, en die eten en drinken. Maar ik zeg het ook vaak tegen kinderen die dan in de kerk zitten bij het avondmaal: 'kijk goed wat er gebeurt! Want het is ook al voor jou! Je doet nog niet mee. Nee, dan moet je groter zijn. Maar wat het betekent, dat is al wél voor jou! Je ogen die bedriegen je toch niet? Dat brood wordt gebroken. En die wijn wordt geschonken. Want jij moet aan de Heere, Jezus Christus, denken. Jij moet aan Hem denken als de Redder! Als Degene die al je zonden verzoent!'

Hoe klein dat stukje brood ook is. En het is ook maar een klein slokje. Het betekent, honderd procent zeker! Hij Die leed en stierf, Hij geeft je voeding voor het leven met

God.

Als één ding bij het avondmaal aan de orde is, dan is het dit: concentreer je, op Hem, die Redder.

Eén van de problemen rond dat avondmaal, dat heeft er mee te maken, dat wij het té bijzonder hebben gemaakt.

't Is maar een paar keer in het jaar. Ja, en dan móet het gebeuren. Als het dan niet gebeurt, ja wanneer gebeurt het dan wel?

Maar er gebeurt meestal niks... En dan lopen wij krukkend en strompelend en struikelend maar weer verder. Tot de volgende keer. En dan gebeurt het weer niet.

En daarom: terug naar de **kern!**

Hoe bijzonder dan ook, het is ook gewoon!

Ja, hoe gewoon dan ook, het is bijzonder!

De inhoud van het Evangelie, zoals dat elke zondag aan de orde komt, dat is, wat Jezus Christus belooft, dat is honderd procent betrouwbaar.

En precies hetzelfde, bij dat avondmaal. Wat Jezus Christus belooft, honderd procent betrouwbaar.

Genade, zo oneindig groot!

Krachten van de Heilige Geest. Ook voor mij, als ik daar in het geloof mee bezig ben.

2) Dan het tweede, broeders en zusters, **God geeft u brood te eten en wijn te drinken, om uw vertrouwen op Hem sterker te maken.**

Vraag en Antwoord 76, **de uitleg**. Natuurlijk ben ik daar al wel mee bezig geweest ook in dat eerste punt.

Maar ook nog dit. Het gaat erom dat wij dit hele gebeuren van dat avondmaal, met een **gelovig hart** aannemen.

En de grond voor dat geloof, dat is het Woord. 1 Korinthe 10, 1 Korinthe 11.

In hoofdstuk 10 is het uitgangspunt bij, en de consequentie van eten en drinken: je hoort bij Hém!

Niet meer bij de afgoden dus.

Je bent van Hém en niet van de demonen.

Je bent zelfs, zo laat Paulus het heel vaak horen: **ÍN** Hem.

Anders gezegd: wat van Hem is, dat is ook van u, of jou.

Daarom, onze zonden níet toegerekend, want Hij heeft voldaan!

En daarom, eeuwig leven!

Verbonden met God!

Hij!

Ja, kijk, en dat weten wij dan wel. De Heere Jezus, dat Hij bij Zijn Vader in de hemel

hoorde, ja, dat is zonneklaar.
Maar wij mogen dan óók.

En, het kan ons gaan duizelen. Maar er wordt zelfs gesproken in onze belijdenis over **eenheid** met het lichaam van Christus. Eenheid met Zijn bloed.
En dat is: zoals de Heilige Geest Hém leidde, zo leidt die Geest ons ook.

De Catechismus geeft daar twee vergelijkingen bij. Bij die twee-eenheid.
Denk maar aan Adam en Eva. Die waren twee, maar tegelijk ook één.
Eva, genomen uit Adam.
Twee, ja maar: één.

Denk maar aan, dat is die andere vergelijking, ziel en lichaam.
Ik spreek u niet aan als zielen. Ik zeg niet tegen u, lichamen.
Nee, want u bent personen.
Ziel en lichaam, in één persoon.

En dan nog ... Ik weet niet hoe het u vergaat, maar het lukt mij in elk geval niet, om precies te begrijpen wat er nou in Antwoord 76 staat.
Maar de bedoeling is duidelijk. Het gaat om Christus én de gelovige, samen-op.
Net als Adam én Eva, sámen God dienen.
Net als ziel én lichaam, sámen gericht zijn op God.

Wij mogen als dienaren van Christus hier op aarde, onderweg, aan Zijn tafel eten. Om het vol te kunnen houden onderweg. In vertrouwen.
Daarom zegt 1 Korinthe 11: geen bende d'r van maken. Niet dat de één zich vol mag proppen, een ander ook nog halfdronken is. Op die manier pas je werkelijk niet bij Hem.

Nee, verkondig de dood van de Heere.
Laat merken dat, -via dat eten en drinken-, dat Christus het Fundament van je leven is, totdat Hij komt.
Dat is dus levenslang.
Ga door met eten en drinken. En ontvang telkens weer, die zekerheid, Híj is het! Hij helemaal! En van Hém: vergeving van zonden, eeuwig leven.

3) Tenslotte. God geeft u brood te eten en wijn te drinken, om uw vertrouwen op Hem sterker te maken, het Schriftbewijs.

Ook dat heb ik al even genoemd.
Nog één punt daarvan. En dat is het woord 'gedachtenis'. Of het woord 'gedenken'.
'Doe dit tot **Mijn** gedachtenis'.
Wij vieren het avondmaal, we houden het avondmaal, wij gebruiken het avondmaal om Hem te **gedenken**.

Wat is nou eigenlijk gedenken?

Dan is een heel makkelijke manier om daar iets van te weten, dat je dan even

terugdenkt aan Noach. Noach met de ark. Alleen lastig dat in de Herziene Statenvertaling dat net even weer wat anders staat. Moet je eigenlijk kijken naar de oude Statenvertaling, want daar staat, 'en God gedacht Noach'.

Dat betekent niet alleen, denken aan.
Dat zegt niet zoveel.
Ik denk aan president Biden. Nou en?
Ik denk aan mijn vrouw. Da's misschien wat beter, maar ...

Nee.
Gedenken, dat is: 'denken om, en in actie komen'.

De Heere gedacht Noach. En toen deed de Heere een heleboel. Toen werd tenslotte die wereld weer droog en bewoonbaar. En toen kon Noach op die nieuwe wereld aan het werk met zijn gezin.

Kijk, bij het avondmaal Christus **gedenken**. Eten en drinken tot **Zijn** gedachtenis. Dat is: gesterkt doordat eten en drinken, Hém volgen. Hem dienen. Blind vertrouwen, op wat Hij deed, op wat Hij doet, op wat Hij gaat doen.

Dat is, -en dan lopen wij altijd aan tegen onze beperkingen-, bij de doop wordt er 'ja' geantwoord, wat is het een ongelooflijke belofte. Opvoeden, laten opvoeden. Je zegt 'ja', en zo moet het ook. Maar je komt er na een poosje achter, dat het ook zo vaak tegenvalt. Wij blijven daarin zo beperkt.

Maar met al die beperkingen, dat het ons niet allemaal lukt, en dat er dingen verkeerd gaan. Tóch, gedenken, Christus gedenken. Hém in het leven altijd maar weer centraal hebben en houden.

En juist omdat wij zo **zwak** zijn, wil Hij ons vertrouwen **sterker** maken.

Ja, en dan kun je zeggen: 'wij zullen prijzen onze Heer, van nú aan, héél ons leven!'

AMEN